

KOOSTÖÖKOKKULEPE NR 1-15/14

Eesti Vabariik, Justiits- ja Digiministeeriumi kaudu, registrikood 70000898, asukoht Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn, mida esindab Tiina Uudeberg (edaspidi „JDM“),

Riigi Infosüsteemi Amet, registrikood 70006317, asukoht **Pärnu mnt 139a, 15169, Tallinn**, mida esindab Joonas Heiter (edaspidi „RIA“) ja

Eesti Vabariik, Sotsiaalministeeriumi kaudu, registrikood 70001952, asukoht Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn, mida esindab Maarjo Mändmaa (edaspidi „SOM“),

Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus, registrikood 70009770, asukoht **Pärnu mnt 132, 11317, Tallinn**, mida esindab Margus Arm (edaspidi „TEHIK“),
edaspidi koos nimetatud „pooled“ ja eraldi „pool“,

TUGINEDES Eesti Vabariigi Valitsuse koalitsioonileppe 2025-2027 punktile 168, mille kohaselt määratakse kindlaks ja fikseerime üleriigilised kesksed teenused, komponendid, andmekogud ning teenuste osutamise elektroonilised kanalid. Pakume mehhanisme kesksete komponentide kasutamise soodustamiseks,

LÄHTUDES poolte ühisest huvist ja võttes arvesse, et:

- Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seadust (edaspidi ÜSS2021_2027);
- Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määrust nr 55 „Perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi ühendmäärus);
- tegevusi teostatakse Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide 2021–2027 rakenduskava poliitikaeesmärgi 1 „Nutikam Eesti“ erieesmärgi 2 „Digitaliseerimisest kasu toomine kodanike, ettevõtjate, teadusasutuste ja avaliku sektori asutuste jaoks“ raames toetatava meetme 21.1.2.1 „Digiriik“ sekkumise 21.1.2.1 „Digilahenduste ja uuenduste väljatöötamine ja kasutuselevõtt avalikus sektoris“ raames,
- ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri 14. märtsi 2023. a käskkirja nr 44 „Toetuse andmise tingimused digiriigi alusbaasi kindlustamise, digiriigi arenguhüpete hoogustumise ning küberruumi turvalisuse tagamise toetamiseks“ (muudetud majandus- ja infotehnoloogiaministri 05. juuli 2024. a käskkirjaga nr 56 ning justiits- ja digiministri 17. juuni 2025. a käskkirjaga nr 42) (edaspidi ka *toetuse andmise tingimuste käskkiri*),
- vajadusest vältida kesksete teenuste ebavajalikkude dubleerimist,
- vajadust rakendada riiklikku disainisüsteemi keskselt hallatavate infosüsteemide, kesksete komponentide ja toodete, sh Eesti Teabevärava ja riikliku mobiilirakenduse, artiklivaramu, keskse teabe vahetuse süsteemi, kasutajaliideste kujundamisel ja arendamisel, TEHIKU pakutava disainisüsteemi „TEDI“-l on tehniline valmidus ning valmisolek pakkuda seda üle riiklikult keskse teenusena,
- tuginevalt poolte ühisest huvist anda RIA-lt TEHIKule üle riikliku disainisüsteemi kui riigiülese keskse teenuse arendamise ja osutamise ülesanne.

sõlmisid käesoleva koostöökokkuleppe (edaspidi „koostöölepe“) alljärgnevas:

1. Koostööleppe eesmärk ja objekt

- 1.1. Koostööleppe eesmärgiks on tagada riikliku disainisüsteemi kui riigiülese keskse teenuse jätkusuutlik arendamine, haldamine ja rakendamine ning selleks vajalike rahaliste ressursside taotlemise protseduuride kirjeldamine.
- 1.2. Koostööleppe objektiks on riikliku disainisüsteemi arendamise, haldamise ja pakkumise ülesande ning ülesande täitmisega seotud õiguste ja kohustuste üleandmine RIA-lt TEHIKule .
- 1.3. Koostööleppe eesmärgi saavutamiseks vajalike tegevuste loetelu ning poolte ülesannete ja vastutuste täpsem jaotus on toodud välja koostööleppe lisas 1.
- 1.4. Koostööleppes kohustuvad pooled teostama koostööleppe eesmärkide saavutamiseks ja selle täitmiseks kokkulepitud toiminguid, tegema töid ning kandma kulusid, lähtudes koostööleppe eesmärkidest, arvestades koostöölepet koos lisadega.

2. Poolte õigused ja kohustused

2.1. JDM:

- 2.1.1. on riikliku disainisüsteemi äritellija, valdkonda puudutava poliitika ja õiguse kujundaja vastavalt koostööleppe lisas 1 kokkulepitud rollidele.
- 2.1.2. tagab koostööleppe täitmiseks teistele pooltele vajalikku informatsiooni.
- 2.1.3. hüvitab tehtud kulutused seoses koostööleppe täitmisega TEHIKule vastavalt koostööleppe punktile 2.1.4., 3.1. ja 3.2.
- 2.1.4. taotleb iga-aastaselt disainisüsteemi juhtimiseks ja arendamiseks vajaliku rahalise ressursi arvestades TEHIKu poolt koostööleppe punktis 2.2.5. esitatud eelarvevajadust alates 2026. aastast kuni aastani 2028. Kui käesoleva lepingu objektiks olev teenus saab riigieelarvest baasrahastuse enne 2028. aastat, siis loetakse see kohustus lõppenuks.
- 2.1.5. töötab välja koostöös TEHIKuga jätkusuutliku rahastamismudeli alates 2028. aastast koos võimalike rahastusallikate alternatiividega, kui teenust ei rahastata selleks ajaks riigieelarvest. Rahastusmudel peab vajadusel arvestama ka EL struktuurifondide toetuselt väljumisega alates 2028. aastast.
- 2.1.6. juhib, arendab ja haldab riigi digiteenuste kasutajakogemuse ja -liideste disainimise ning arendamise koostöömehhanismide strateegilist vaadet, sh eesmärkide seadmist, mõjude hindamist ja arengu koordineerimist.
- 2.1.7. töötab välja toetavad abinõud disainisüsteemi rakendamise kohustuslikkuse tagamiseks vastavalt koostööleppe lisa 1 punktile 13.
- 2.1.8. töötab koostöös TEHIKuga välja riikliku disainisüsteemi rakendamist toetava üleriigilise haldus- ja juhtimismudeli.

2.2. TEHIK:

- 2.2.1. vastutab üleriigiliselt pakutava riikliku disainisüsteemi arendamise ja juhtimise eest vastavalt koostööleppe lisas 1 kokkulepitud rollidele.
- 2.2.2. juhib, arendab ja haldab riiklikku disainisüsteemi lähtuvalt poolte vahel kokkulepitud strateegilistest ning ärilistest eesmärkidest ja kasutajate vajadusest.
- 2.2.3. kohustab koostööleppes sätestatud õigusi ja kohustusi mitte edasi delegeerima JDM-i eelneva kirjaliku nõusolekuta kolmandatele osapooltele, välja arvatud teenuste tellimisel riigihangete seaduses sätestatud korras .
- 2.2.4. vastutab ainuisikuliselt JDM-i ees koostööleppes võetud kohustuste täitmise eest juhul, kui TEHIK hangib teenuseid, mis toetavad käesoleva koostööleppe elluviimist, või teeb selleks koostööd kolmandate osapooltega.
- 2.2.5. esitab JDM-le iga-aastase eelarvevajaduse, mis on vajalik keskse riikliku disainisüsteemi haldus- ja juhtimismudeli väljatöötamiseks ning toe pakkumiseks.

- 2.2.6. alustab riigiülese haldus- ja juhtimismudeli piloteerimist vastavalt koostööleppe lisa 1 punktile 14.
- 2.2.7. töötab koostöös JDM-ga välja riikliku disainisüsteemi rakendamist toetava üleriigilise haldus- ja juhtimismudeli.
- 2.2.8. teostab RIA-lt üleantava disainisüsteemi "VEERA" disainikomponentide võrdlustabeli "TEDI" disainikomponentide vastu, eesmärgiga uue riikliku disainisüsteemi arendamisel tagada kasutajatele võimalikult sujuv üleminek vanalt disainisüsteemilt uuele.
- 2.2.9. korraldab valitsusasutuste, nende hallatavate asutuste ning vajadusel muude asutuste kaasamise kasutajaliideste disaini- ja tehniliste küsimuste lahendamisse.
- 2.2.10. vastutab kuni sulgemiseni riikliku disainisüsteemi "VEERA" eest ning tagab disainisüsteemi "VEERA" disainikomponentide kättesaadavuse kasutajatele vähemalt kolme kalendriaasta jooksul peale koostööleppe jõustumist.

2.3. RIA:

- 2.3.1. vastutab riigiüleste kesksete teenuste, sh Eesti Teabevärava ja riikliku mobiilirakenduse arendamise, haldamise ja majutamise eest.
 - 2.3.2. kohustab andma TEHIKule üle koostööleppe punktis 1.2. nimetatud ülesanded ja ülesannete täitmiseks vajaliku teabe, sh vajaliku tehnilise informatsiooni.
 - 2.3.3. vastutab kohase ja õigeaegse vastamise eest disainisüsteemi „VEERA“ erinevatele arupäringutele, sh auditile, mis puudutavad RIA tegevusi selle disainisüsteemi suhtes enne selle üleandmist TEHIKule.
- 2.4. Juhul, kui koostööleppes tehtavate tegevuste raames töödeldakse isikuandmeid, kohustuvad pooled töötleva isikuandmeid vastavalt õigusaktides kehtestatud nõuetele. Isikuandmete töötlemise täpsem kord ja eesmärk lepatakse vajadusel poolte vahel kokku eraldi koostööleppe lisaga.
- 2.5. Koostööleppe pool kohustub teist poolt informeerima kõikidest olulistest asjaoludest, mis võivad mõjutada või takistada kokkuleppes sätestatud kohustuste täitmist, õiguste realiseerimist või eesmärkide saavutamist.
- 2.6. RIA ja TEHIK, sh tema töötaja, ametnik kui temaga mistahes muus lepingulises suhtes olev koostööleppe täitmisel osalev isik teavitab JDMi tööalase tegevusega teatavaks saanud Euroopa Liidu õiguse rikkumisest e-posti aadressil vihje@justdigi.ee. JDMi tagab tööalase tegevusega teatavaks saanud Euroopa Liidu õiguse rikkumisest teavitaja kaitse. Rikkumisest teavitamise ja teavitaja kaitse tagamise õiguslike aluste ning kohustuste rikkumisel kohalduva vastutuse osas lähtuvad pooled [Tööalasest Euroopa Liidu õiguse rikkumisest teavitaja kaitse seaduses](#) sätestatust.

3. Ressursside üleandmine ja hüvitamine

- 3.1. JDM andis üle TEHIKule punktis 1.2. nimetatud ülesande täitmiseks eraldatud maksimaalsed rahalised vahendid 2025. aastaks järgmiselt:
 - 3.1.1. 73 684 eurot (summas sisaldub käibemaks), mis on ettenähtud disainisüsteemi riigiülese juhtimismudeli välja töötamiseks ja juurutamiseks ja
 - 3.1.2. 143 857 eurot (summas sisaldub käibemaks), mis on ettenähtud disainisüsteemi "TEDI" arendamiseks üleriiklikuks disainisüsteemiks.
- 3.2. JDM annab üle TEHIKule punktis 1.2. nimetatud ülesande täitmiseks vastavalt Digipöörde nõukogu esimehe 22.12.2025 otsusele nr 7-6/10263 eraldatud maksimaalsed rahalised vahendid 2026. aastaks järgmiselt:
 - 3.2.1. 625 681 eurot (summas sisaldub käibemaks), mis on investeeringukulu;
 - 3.2.2. 140 000 eurot, mis on täiendav tööjõukulu;
 - 3.2.3. 15 784 eurot (summas sisaldub käibemaks), mis on majandamiskulu.

- 3.3. JDM hüvitab TEHIKule koostööleppe tingimustele vastavad tegelikult tehtud kulud seoses koostööleppe täitmisega, mis ei ületa kokkulepitud maksimaalseid rahalisi vahendeid. Kui käesoleva lepingu objektiks olev teenus saab riigieelarvest baasrahastuse enne 2028. aastat, siis loetakse see kohustus lõppenuks.
- 3.4. Vajadusel esitab TEHIK rahandusministri 10.09.2014 määruse nr 30 „Kassalise teenindamise eeskiri“ § 29² lg 1 alusel riigieelarve eelnõusse planeeritud ja andmekogus menetletava välistoetuse projekti vahendite kasutamiseks taotluse Riigi Tugiteenuste Keskusele välistoetuse eelarve ehk sildfinantseerimise avamiseks rahaliste vahendite kasutamiseks enne reformi vahendite laekumist Euroopa Komisjoni poolt.
- 3.5. JDM annab TEHIKule üle riikliku disainisüsteemi “VEERA”, mille kohta JDM ja SOM vormistavad riigivara üleandmise akti.
- 3.6. RIA andis 01.10.2025 TEHIKule üle punktis 1.2. nimetatud ülesande täitmiseks kahe täistöökoha riigieelarvelise palgafondi töötasu koos maksudega järgmiselt:
- 3.4.1. 2025. aastaks 25 690 eurot;
- 3.4.2. alates 2026.aastast 102 758 eurot aastas.
- 3.5. Kui Pooled lõpetavad koostöökokkuleppe, siis on TEHIK kohustatud tagastama JDMile kahe täistöökoha riigieelarvelise palgafondi koos maksudega proportsionaalses ulatuses 60 päeva jooksul koostöökokkuleppe lõppemisest.

4. Koostööleppe monitoorimine ja aruandlus

4.1. TEHIK:

- 4.1.1. esitab JDM-le vastavalt toetuse andmise tingimuste käskkirja punktidele 9.1.6. ja 9.1.10. nimetatud aruandeid hiljemalt 3 tööpäeva enne nimetatud punktides sätestatud tähtpäeva saabumist.
- 4.1.2. esitab JDM-i IKT rahastamise talituse nõunikule igakuiselt abikõlblikkust tõendavad kuludokumendid (nt leping, arve, tööde üleandmis-vastuvõtmisakt) ja vajadusel muud dokumendid, mis tõendavad vahendite sihipärast kasutamist.
- 4.1.3. seirab ja hindab igapäevaselt disainisüsteemi ning riigiülese haldus- ja juhtimismudeli toimivust, teeb vastavaid juhtimisotsuseid toimivuse parandamiseks ning esitab JDM-ile kirjaliku ülevaate disainisüsteemi toimivuse ning äriliste eesmärkide täitmise kohta kord kvartalis hiljemalt kvartalile järgneva kuu 15. kuupäevaks vastavalt koostööleppe lisa 1 punktile 16. Jaanuaris ja juulis esitatavad ülevaated sisaldavad lisaks hinnangut disainisüsteemi ja riigiülese haldus- ja juhtimismudeli vastavusele poolte vahel kokkulepitud strateegilistele ja äriliste eesmärkidele vastavalt koostööleppe lisa 1 punktile 15. Ülevaate täpse vormi ja esitamise viisi lepivad pooled kokku eraldi.

4.2. JDM:

- 4.2.1. seirab ja hindab disainisüsteemi ja riigiülese haldus- ja juhtimismudeli toimivust vastavalt koostööleppe lisa 1 punktile 15. ja 16.

5. Poolte vastutus

- 5.1. Koostööleppest tulenevate kohustuste täitmata jätmise või mittekohase täitmisega teisele poolele tekitatud otsese varalise kahju eest kannavad pooled täielikku vastutust selle kahju ulatuses.
- 5.2. Kui TEHIK rikub ühendmäärusest või toetuse andmise käskkirjast tulenevat kohustust ning selle alusel teeb rakendusüksus otsuse, et JDMi ei saa toetust või tuleb toetus osaliselt või täielikult tagasi maksta, on JDMil õigus TEHIKult tagasi nõuda vastav summa rakendusüksuse otsusest lähtuvalt.
- 5.3. Kui TEHIK rikub omapoolseid koostööleppest tulenevat kohustust, on JDMil õigus jätta koostööleppes kokkulepitud kulud hüvitamata või vähendada hüvitamisele kuuluvat summat.

- 5.4. Kui RIA rikub omapoolseid ühendmäärusest või toetuse andmise käskkirjast tulenevaid kohustusi koostöökokkuleppe punktiga 2.3.3. seonduvalt ja rakendusüksus teeb otsuse, mille tulemusel toetussumma tuleb osaliselt või täielikult tagasi maksta, on JDMil õigus RIAlt tagasi nõuda vastav summa rakendusüksuse otsusest lähtuvalt.
- 5.5. Pooled ei vastuta käesoleva koostööleppe täitmata jätmise või mittekohase täitmise eest, kui see on tingitud tema tahtest sõltumatutest asjaoludest ehk vääramatu jõu asjaoludest. Asjaolud peavad olema tõendatavad ja pooled kohustuvad võtma tarvitusele vastavad abinõud tekkida võivate kahjude vähendamiseks. Pool, kelle tegevus koostööleppe järgsete kohustuste täitmisel on takistatud vääramatu jõu asjaolude tõttu, on kohustatud sellest koheselt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis teatama teisele poolele.

6. Koostööleppe kehtivus

- 6.1. Koostöölepe jõustub selle sõlmimisest ning see loetakse sõlmituks hilisemast allakirjutamise kuupäevast.
- 6.2. Koostöölepe kehtib kuni pooled lepivad kokku selle lõpetamises.
- 6.3. Pool võib kokkuleppe lõpetada teatades sellest teisele poolele ette vähemalt 60 (kuuskümmend) kalendripäeva.
- 6.4. Koostööleppe tingimuste täitmata jätmisel või mittenõuetekohasel täitmisel on mõlemal poolel õigus kokkuleppe lõpetada.
- 6.5. Koostööleppe muudatused või lõpetamine vormistatakse kirjalikult.

7. Volitatud esindajad ja teadete edastamine

- 7.1. JDMi volitatud esindajaks koostööleppe täitmisega seotud küsimustes on Heija-Liis Ristikivi, e-post heija-liis.ristikivi@justdigi.ee, või teda asendav isik.
- 7.2. TEHIKu volitatud esindajaks koostööleppe täitmisega seotud küsimustes on Rainer Rohtla, e-post rainer.rohtla@tehi.ee, või teda asendav isik.
- 7.3. RIA volitatud esindajaks koostööleppe täitmisega seotud küsimustes on Kai Eisenberg, e-post kai.eisenberg@ria.ee, või teda asendav isik.
- 7.4. Poole volitatud esindajal on õigus esindada poolt kõikides koostööleppe täitmisega seotud küsimustes, v.a koostööleppe muutmine, koostööleppe erakorraline ühepoolne lõpetamine ning kahjude hüvitamise nõude esitamine.
- 7.5. Koostööleppega seotud teated peavad olema vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis (e-post), välja arvatud juhtudel, kui sellised teated on informatiivsed ning mille edastamisel teistele Projekti partneritele ei ole õiguslikke tagajärgi. Informatiivset teadet võib edastada telefoni teel.

8. Koostööleppe lisa

- 8.1. Koostööleppe lisad on selle lahutamatuks osaks.
- 8.2. Koostööleppe juurde kuulub allkirjastamise hetkel memo “Riikliku disainisüsteemi kui riigiülese keskse teenuse arendamise ja osutamise ülesande üleandmine” (lisa 1).

9. Lõppsätted

- 9.1. Koostööleppe pooled kohustuvad käituma teineteise suhtes lähtuvalt mõistlikkuse ja hea usu põhimõtetest. Koostööleppe täitmisest, tõlgendamisest, muutmisest või lõpetamisest tulenevad erimeelsused ja vaidlused lahendavad pooled vastastikusel mõistmisel põhinevate läbirääkimiste teel, kokkuleppe mittesaavutamisel lahendatakse erimeelsused Eesti Vabariigi seadusega ettenähtud korras (mh Vabariigi Valitsuse seadus § 101).
- 9.2. Koostöölepe on allkirjastatud digitaalselt.

Justiits- ja Digiministeerium

Tiina Uudeberg

/allkirjastatud digitaalselt/

Tel: 620 8100
E-post: info@justdigi.ee

Riigi Infosüsteemi Amet

Joonas Heiter

/allkirjastatud digitaalselt/

Tel: 663 0200
E-post: ria@ria.ee

Sotsiaalministeerium

Maarjo Mändmaa

/allkirjastatud digitaalselt/

Tel: 626 9301
E-post: info@sm.ee

**Tervise ja Heaolu Infosüsteemide
Keskus
Margus Arm**

/allkirjastatud digitaalselt/

Tel: 7943 900
E-post: info@tehhik.ee

LISA 1

MEMO

Kellele: Margus Arm (TEHIK, direktor)
Kellelt: Joel Kotsjuba (JDM, teenuste talituse teenusedisaini nõunik)
Teadmiseks: Erik Janson (JDM, riigiside tehnoloogia nõunik digiriigi asekancleri ülesannetes), Karl Andreas Sprenk (JDM, IT-oskuste talituse juhataja teenuste talituse juhataja ülesannetes), Joonas Heiter (RIA, peadirektor), Taavi Ploompuu (RIA, peadirektori asetäitja riigi infosüsteemi alal)
Koostatud: 09.06.2025
Teema: **Riikliku disainisüsteemi kui riigiülese keskse teenuse arendamise ja osutamise ülesande üleandmine**

Justiits- ja Digiministeerium (JDM) teeb Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskusele (TEHIK) ettepaneku võtta üle Riigi Infosüsteemide Ametilt (RIA) riikliku disainisüsteemi kui riigiülese keskse teenuse arendamise ja osutamise ülesanne. Memos on esitatud riikliku disainisüsteemi taust ja hetkeolukorra kirjeldus, pikaajaline eesmärk koos lähiaastate olulisemate tegevuste ning edumõõdikuga ja ettepanek rollijaotuseks seotud osapoolte vahel.

Riikliku disainisüsteemi taust ja hetkeolukord

1. Digitaalne disainisüsteem on infosüsteemide, digiteenuste ja digitoodete kasutajaliideste koostoimet juhtiv raamistik, reeglistik ja komponentide kogum. Disainisüsteem kui riigiülene keskne toode-teenus võimaldab hoida riiklike infosüsteemide disainimist ja arendamist koostoimelisena, tagada kasutajaliideste ühtne väljanägemine ning tõsta komponentide taaskasutamise tulemusena arendusprotsesside kiirust. Tõhusalt juhitud, arendatud ja rakendatud keskne disainisüsteem¹ võimaldab säästa hinnanguliselt 20% kasutajaliideste disainimise ja arendamise kulusid.
2. Eesti riiklik disainisüsteem VEERA arendati MKM ja RIA koostöös e-MTA stiiliraamatu ja disainisüsteemi põhjal, eesmärgiga suunata Eesti riigiportaali eesti.ee ja teiste avalike infosüsteemide koostoimet, ühtset väljanägemist, ülesehituse loogikat ja arendamist. Esimene VEERA (*pre-alpha*) versioon avalikustati 2019. aastal. Disainisüsteemi ei ole oluliselt edasi arendatud (2023. aasta lõpus valmis VEERA 1.0 versioon), samuti ei ole tekkinud VEERA-le terviklikku haldus- ega juhtimismudelit.
3. JDM on seadnud VEERA disainisüsteemi rakendamise üheks nõudeks EL struktuurifondidest rahastatud valdkondlike digipöörete arendusalgatustele. Olukorras, kus VEERA-l puudub jätkusuutlik juhtimis- ja haldusmudel (sh keskne tuumiktiim, toetavad tugiteenused, järjepidev arendus ning regulaarne suhtlus kogukonnaga), on keeruline arendusalgatuste elluviijatel esitatud nõuet täita.
4. IT-majad on erinevate infosüsteemide komponentide arendamisel lähtunud VEERA nõuetest, kuid kohandanud neid oma vajadustele ja eelistustele vastavaks. Selle tulemusena on tekkinud erinevad versioonid VEERA-st, mille koostoimelisust ei ole

¹ [\[1\]](#) Tõhusalt juhitud, arendatud ja rakendatud keskne disainisüsteem on püsivas arengus (komponentide kogu uuendatakse regulaarselt vastavalt tootetiimide vajadustele). Disainisüsteemi juures tegutseb tuumikmeeskond, kes osutab tuge tootetiimidele ja nende arenduspartneritele (komponentide loomisel ja taaskasutamisel), ennetab ebavajalike ja loomult dubleerivate komponentide teket (hallates ja täiendades kesket komponentide teeki).

RIA poolt koordineeritud. Samuti ei ole tehtud kõiki loodud komponente keskse teegi kaudu kättesaadavaks ega taaskasutatavaks, mistõttu kulutatakse arendusprotsessides ressursse sarnaste funktsionaalsustega komponentide, rakenduse ja veebilehtede arendamiseks, kasvatades pikas plaanis muuhulgas tehnoloogilist võlga.

5. Positiivse näitena on TEHIK arendanud VEERA baasil disainisüsteemi TEDI koos toetava juhtimismudeliga. TEDI-ga on seotud toimiv tuumikmeeskond, kes nõustab ja toetab aktiivselt kogukonda. Lisaks komponentide disainile ja raamistikule on loodud kesksete komponentide teek, mis on tootetiimide poolt pidevalt täienev.
6. Riigi vaates ei ole jätkusuutlik jätkata mitme paralleelse disainisüsteemi ülalhoiu ja arendamisega. Arvestades TEDI küpsust on mõistlik jätkata selle arendamisega ja keskse toote-teenusena pakkumisega, milleks TEHIK on valmisolekut avaldanud.

Riikliku disainisüsteemi pikaajaline eesmärk

7. Riikliku disainisüsteemi eesmärgiks aastaks 2030 on tagada küps, funktsionaalselt toimiv ja riigiülesest kasutatav lahendus, mis loob eelduse ühetaolise, ligipääsetava ja kvaliteetse kasutajakogemuse kujundamiseks ning aitab ühtlasi hoida kokku digiteenuste arendus- ja halduskulusid.

Eesmärgi saavutamiseks vajalikud tegevused

	Tegevus	Vastutaja	Tähtaeg
8.	Anda TEHIKule disainisüsteem VEERA üle <i>as-is</i> põhimõttel koos 2 FTE riigieelarvelise palgafondi kattega.	RIA	2025 III kv
9.	Leppida TEHIK ja JDM vahel kokku äritelli ja ning äriomaniku rollid ja vastutused (lähtuvalt Lisa 1 esitatud ettepanekust).	JDM, TEHIK	2025 III kv
10.	Esitada JDM-le eelarvevajadus, mis on vajalik keskse riikliku disainisüsteemi haldus- ja juhtimismudeli väljatöötamiseks ning toe pakkumiseks perioodil 2026-2027.	TEHIK	2025 III kv
11.	Arendada TEDI tootetiimi baasilt tuumikmeeskond toote-teenuse üleriigiliseks pakkumiseks.	TEHIK	2026 I kv
12.	Töötada välja riikliku disainisüsteemi rakendamist toetav üleriigiline haldus- ja juhtimismudel.	TEHIK, JDM	2026 II kv
13.	Töötada välja toetavad meetmed disainisüsteemi rakendamise kohustuslikkuse tagamiseks ja seirata nende meetmete mõju.	JDM	2026 II kv
14.	Alustada riigiülese haldus- ja juhtimismudeli piloteerimist (sh tagades kompetents kasutajaliideste disainimise ja arendamise võimekuse tõstmiseks, pakkudes riigiasutustele ja IT-majadele kasutatavaid komponente, nõustamist ja juhised kvaliteetsete kasutajaliideste arendamiseks ja arenduste tellimiseks läbi riigiülese disainisüsteemi rakendamise).	TEHIK	2026 III kv

15.	Seirata ja hinnata disainisüsteemi ja riigiülese haldus- ja juhtimismudeli toimivust vastu strateegilisi ja ärilisi eesmärke ning teha juhtimisotsuseid toimivuse parandamiseks.	JDM	Kaks korda aastas perioodil 2026-2028
16.	Seirata ja hinnata igapäevaselt disainisüsteemi ja riigiülese haldus- ja juhtimismudeli toimivust ning teha juhtimisotsuseid toimivuse parandamiseks. Anda ülevaade seiramistulemustest äritellijale kord kvartalis.	TEHIK	Kord kvartalis 2026-2028
17.	Töötada välja koostöös TEHIK-ga jätkusuutlik rahastamismudel, mis arvestaks EL struktuurifondide toetuselt väljumisega alates 2028+.	JDM	2027 II kv

Edumõõdikud

18. Saavutada 2026-2028 disainisüsteemi tõhusa juhtimise, arendamise ja rakendamise tulemusel kokkuvõtte vähemalt 20% või vähemalt 1 miljon eurot. Alusandmed: EL 21-27 struktuurifondide JDM valdkondlikest digipööretest rahastatavad arendusalgatused, mis sisaldavad kasutajaliideste disainimise ja arendamise (*front-end*) kulusid.

19. Saavutada alates 2029. aastast disainisüsteemi tõhusa juhtimise, arendamise ja rakendamise tulemusel kokkuvõtte vähemalt 20% või vähemalt 1 miljon eurot aastas.

Ettepanek otsuseks: Kiita heaks riikliku disainisüsteemi pikaajaline eesmärk ning selle saavutamiseks vajalikud tegevused, ajakava ning edumõõdikud.

Äritellija ja toote/teenuseomaniku ülesannete ja vastutuste jaotus (tööversioon)

Äritellija (Justiits- ja Digiministerium)	Toote/teenuseomanik (TEHIK)
Juhib, arendab ja haldab riigi digiteenuste kasutajakogemuse, kasutajaliideste disainimise ja arendamise (UX/UI) koostoimelisuse strateegilist vaadet (eesmärkide seadmine ja mõjude hindamine, arengu koordineerimine)	Juhib, arendab ja haldab riiklikku disainisüsteemi lähtuvalt strateegilistest ning ärilistest eesmärkidest ja kasutajate vajadusest
Eesmärgi saavutamiseks vajalikud ülesanded:	
Riikliku disainisüsteemi juhtimis- ja haldusmudeli väljatöötamisel osalemine ning arengu ja rakendamise seiramine (koostöös disainisüsteemi omanikuga)	Riikliku disainisüsteemi (toote/teenuse) juhtimis- ja haldusmudeli ning asutuseülese juhtimis- ja haldusmudelite väljatöötamine, igapäevane juhtimine ja edasiarendamine
Riigiülese digidisaini koostoime visiooni ja strateegia kommunikatsioon, laiendatud	Riikliku disainisüsteemi toote/teenuse strateegia kommunikatsioon, disainisüsteemi kogukonna

riigiülese kogukonna ehitamine ja koordineerimine	ehitamine ja koordineerimine (sh suhtluskanali haldamine ja kommunikatsioon)
Disainisüsteemi juhtimiseks ja arendamiseks vajaliku ressursi taotlemine	Disainisüsteemi juhtimiseks ja arendamiseks vajaliku ressursi ja kompetentsi hindamine, sõnastamine ja hankimine
Disainisüsteemi juhtimise ja arendamise eesmärkide ning väärtuspakkumise sõnastamine, edumõõdikute seadmine, seiramine ja tulemuslikkuse hindamine (koostöös toote/teenuseomanikuga)	Disainisüsteemi juhtimise ja arendamise eesmärkide ning väärtuspakkumise sõnastamine, edumõõdikute seadmine, seiramine ja tulemuslikkuse hindamine (koostöös äritellijaga)
Riigiülese digiteenuste kasutajakogemuse ja kasutajaliideste koostoimet suunavate pikaajaliste eesmärkide ja edumõõdikute seadmine, seiramine ja täiendamine	Disainisüsteemi rakendamiseks, täiendamiseks ja panustamiseks vajaliku tugiteenuse pakkumine (komponentide kasutuselevõtuks, uute komponentide arendusvajaduse hindamiseks, komponentide juhtimiseks ja avalikustamiseks)
	Disainisüsteemi kesksete komponentide defineerimine, põhilistes raamistikutes välja arendamine, koostoime ja järjepidevuse tagamine ning taaskasutuse eesmärgil osapooltele avalikult kättesaadavaks tegemine (sh komponentide teegi täiendamine vastavalt püstitatud eesmärkidele ja kasutajate vajadustele)
	Disainisüsteemi komponentide ja dokumentatsiooni regulaarne üle vaatamine ja uuendamine
	Juhiste loomine ja uuendamine riigiasutustele disainisüsteemi rakendamiseks kasutajaliideste arenduste targal tellimisel (sh infosüsteemide kasutajaliideste disainimise ja arendamise protsessi tõhustamiseks)